

Το καλοκαίρι, οι Αθηναίοι, με 60 καράβια, 2.000 οπλίτες, λίγο ιππικό και συμμάχους από τη Μίλητο και άλλα μέρη, εκστράτευσαν εναντίον των Κυθήρων. Στρατηγοί ήταν ο **Νικίας του Νικηράτου**

ο

Νικόστρατος του Διειτρέφους

και ο

Αυτοκλής του Τολμαίου

.

Οι κάτοικοι των Κυθήρων ήταν περίοικοι από τη Λακεδαιμονία. Ο διοικητής λεγόταν *Κυθηρ οδίκης*

και τον έστελναν κάθε χρόνο από τη Σπάρτη. Οι Σπαρτιάτες διατηρούσαν πάντα φρουρά από οπλίτες και φρόντιζαν πολύ για την ασφάλεια του νησιού. Ήταν γι' αυτούς ενδιαμέσος σταθμός, όπου έπιαναν τα εμπορικά από την Αίγυπτο και τη Λιβύη. Εκτός απ' αυτό, τα Κύθηρα ήταν προφύλαξη εναντίον των πειρατών, που απ' τη θάλασσα και μόνο, μπορούσαν να βλάπτουν τη Λακωνική.

Οι Αθηναίοι αφού έφτασαν στα Κύθηρα κυρίεψαν, με δέκα καράβια και 2.000 Μιλήσιους οπλίτες, την παραλιακή πόλη Σκάνδεια. Με τον υπόλοιπο στρατό έκαναν απόβαση στην ακτή του νησιού που βλέπει προς το Μαλέα και προχώρησαν προς την πόλη των Κυθήρων. Τους βρήκαν όλους παραταγμένους και έτοιμους, έγινε μάχη και οι Κυθηραίοι αντιστάθηκαν λίγο, αλλά έπειτα υποχώρησαν και καταφύγαν στην ακρόπολή τους. Συνθηκολόγησαν, μετά, με το Νικία και τους άλλους στρατηγούς, με όρο ν' αποφασίσουν για τη τύχη τους οι Αθηναίοι, εκτός απ' το να τους θανατώσουν. Ο Νικίας είχε κάνει, και πριν, συνεννοήσεις με μερικούς Κυθηραίους και γι' αυτό η συμφωνία έγινε γρήγορα και μ' ευνοϊκούς όρους, τόσο για την άμεση παράδοση όσο και για τη μελλοντική τύχη των κατοίκων, αλλιώς οι Αθηναίοι ασφαλώς θα είχαν εκτοπίσει όλους τους Κυθηραίους που ήσαν Λακεδαιμόνιοι. Μετά τη συνθηκολόγηση, οι Αθηναίοι εγκαταστάθηκαν και στη Σκάνδεια, μικρή πολιτεία πάνω στο λιμάνι, άφησαν φρουρά στα Κύθηρα και πήγαν στην Ασίνη, στο Έλος και στα περισσότερα παραλιακά χωριά της Λακωνικής, έκαναν αποβάσεις, κατασκήνωσαν όπου το μέρος ήταν κατάλληλο και ρήμαξαν τη γη επτά, περίπου, μέρες.

Οι Λακεδαιμόνιοι, όταν είδαν ότι οι Αθηναίοι είχαν κυριέψει τα Κύθηρα και προβλέπαν ότι θα κάνουν αποβάσεις και στο δικό τους έδαφος, δεν αντιπαρατάξαν πουθενά ολόκληρο το

στρατό τους. Έστειλαν, όμως, σε διάφορα σημεία φρουρές, τόσους οπλίτες όσοι χρειαζόνταν σε κάθε μέρος και είχαν αυστηρή επιφυλακή, από φόβο μην επιχειρηθεί καμιά βίαιη ανατροπή στο εσωτερικό τους καθεστώς. Είχαν πάθει, στη Σφακτηρία, απροσδόκητη και φοβερή συμφορά, ο εχθρός κραούσε την Πύλο και τα Κύθηρα και τους κύκλωνε από παντού, ευκίνητος, καταφέροντάς τους χτυπήματα από τα οποία δεν μπορούσαν να φυλαχτούν. Γι' αυτό, και παρά το σύστημά τους, οργάνωσαν ένα σώμα από 400 ιππείς, κ' ένα σώμα τοξότες, αλλά έγιναν περισσότερο από κάθε άλλη περίπτωση δισταχτικοί προκειμένου ν' αποφασίσουν για στρατιωτικά ζητήματα.

Οι Αθηναίοι έφυγαν για τα Κύθηρα με τα καράβια τους. Μερικά πήγαν στην Επίδαυρο τη Λιμηρά και, αφού ρήμαξαν ένα μέρος της γης, έφθασαν στη Θυρέα, πολιτεία που βρισκόταν στην περιοχή της Κυνουρίας, αλλά στα σύνορα της Αργείας και της Λακωνικής. Παλιότερα την περιοχή αυτή την είχαν οι Λακεδαιμόνιοι, αλλά την παραχώρησαν στους Αιγινήτες που είχαν εκδιωχθεί από το νησί τους.

Προτού ακόμα φτάσουν οι Αθηναίοι, οι Αιγινήτες παράτησαν το τείχος που έτυχε να χτίζουν στην παραλία και αποτραβήχτηκαν στην απάνω πολιτεία - όπου κατοικούσαν - δέκα περίπου στάδια από τη θάλασσα. Η φρουρά των Λακεδαιμονίων (μια από εκείνες που ήταν στην περιοχή) η οποία βοηθούσε τους Αιγινήτες στο χτίσιμο του τείχους, δε θέλησε, παρόλο ότι τους το ζήτησαν οι Αιγινήτες, να κλειστεί μαζί τους στην ακρόπολη, γιατί φοβήθηκε μήπως αποκλειστεί εκεί. Υποχώρησαν στα υψώματα και υπολογίζοντας ότι δεν ήσαν σε θέση ν' αναμετρηθούν με τους Αθηναίους, δεν επιχειρήσαν να κινηθούν απ' εκεί. Στο μεταξύ οι Αθηναίοι αποβιβάστηκαν και προχώρησαν, μ' όλες τους τις δυνάμεις, προς τη Θυρέα και τη κυρίεψαν. Την έκαψαν ολόκληρη, την λαφυραγώγησαν και πήραν μαζί τους στην Αθήνα όλους τους Αιγινήτες που δεν είχαν σκοτωθεί στη συμπλοκή, καθώς και το Λακεδαιμόνιο αρχηγό τους **Τάνταλο του Πατροκλέους**. Τον είχαν πιάσει πληγωμένο. Είχαν μαζί τους και μερικούς από τα Κύθηρα που τους εκτόπισαν για λόγους ασφαλείας. Οι Αθηναίοι αποφάσισαν αυτούς τους λίγους να τους σκορπίσουν στα διάφορα νησιά, αλλά τους Κυθηραίους να τους αφήσουν στο νησί τους, με υποχρέωση να πληρώνουν τέσσερα τάλαντα ετήσιο φόρο. Τους Αιγινήτες, όμως, αποφάσισαν να τους σκοτώσουν όλους, επειδή ήσαν παλιοί αμετανόητοι εχθροί των Αθηναίων. Τον Τάνταλο τον φυλάκισαν με τους άλλους αιχμαλώτους της Σφακτηρίας.